

Rogaland
vannregion

Sammen for vannet

Planprogram

for regionalplan for vannforvaltning 2028-2033

Høringsdokument 1 – høring 1.januar til 30.juni 2025

[Rogaland fylkeskommune](#)
Postboks 130
4001 Stavanger
firmapost@rogfk.no / 51 51 66 00

[Agder fylkeskommune](#)
Postboks 788 Stoa
4809 Arendal
postmottak@agderfk.no / 38 05 00 00

[Vestland fylkeskommune](#)
Postboks 7900
5020 Bergen
post@vlfk.no / 05557

[Telemark fylkeskommune](#)
Postboks 2844
3702 Skien
post@telemarkfylke.no / 35 91 70 00

Planprogram for oppdatering av regionalplan for vannforvaltning i Rogaland vannregion 2028-2033, er på høring fra 1. januar til 30. juni 2025. I samme periode er Hovedutfordringer i Rogaland vannregion for planperiode 2028-2033 på høring.

Innspill må bli sendt innen 30. juni 2025 til Rogaland fylkeskommune (se kontaktinfo øverst).

Eventuelle spørsmål om dokumentene kan rettes til:
Anneli.Vatshaug.Jenssen@rogfk.no, tlf. 481 15 652

Forsidebilde: Elvemusling i Eigersund kommune, av Jonathan Björklund.

Forord

Gjeldende regional plan for vannforvaltning ble godkjent i 2022 og gjelder til slutten av 2027. Oppdaterte planer og tiltaksprogram skal være virkende fra 2028 til 2033.

Formålet med planarbeidet er at vi skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannet i regionen vår. Oppdatering av planen starter med utarbeidelse av forslag til planprogram med program for konsekvensutredning, samt et dokument som beskriver nåværende hovedutfordringer i Rogaland vannregion.

Dette høringsdokumentet presenterer forslag til planprogram og program for konsekvensutredninger. Planprogrammet beskriver planprosessen, alternativer for organisering av vannforskriftsarbeidet videre, hvilke utredninger som foreslås gjennomført og behov for konsekvens-utredning. Videre angir plan-programmet både forventninger til myndigheter som har rett og plikt til å delta, og muligheten for andre interessenter til å medvirke med sin kunnskap og sine synspunkter til arbeidet. Innspillene vi får i denne høringen er viktige fordi de vil hjelpe oss med å lage et godt planprogram for arbeidet fremover.

Alle innspill er viktige!

Stavanger, 29.10.2024

Ole Ueland
Fylkesordfører

Innhold

Forord	3
1. Innledning	5
1.1. Planen sitt formål	5
1.2. Bakgrunn for planarbeidet.....	6
1.2.1. Gjeldende plan	6
1.3. Om planarbeidet	6
1.3.1. Høring av hovedutfordringer	7
2. Hovedmålsetning og prioriteringer	7
2.1. Vannmiljøet skal bli forbedret og beskyttet mot negativ endring.....	7
2.2. Prioriteringer av tiltak i planarbeidet	7
3. Tema som bør få økt oppmerksomhet i plan-perioden	8
3.1. Faktorer som påvirker måloppnåelsen	8
3.2. Klimatilpasning.....	9
3.3. Beskytte vannmiljøet i kommunale planer	9
3.4. Restaurering av vassdrag	9
3.5. Målkonflikter mellom vannmiljø og andre samfunnsinteresser	10
4. Føringer og rammer for arbeidet	11
4.1. Internasjonalt samarbeid med felles mål	11
4.2. Forvaltning av nedbørsfelt	11
4.3. Lover og rammer for arbeidet.....	13
4.4. Nasjonale føringer og presiseringer	13
5. Virkning av vannforvaltningsplan og tiltaksprogram	14
5.1. Virkning for sektormyndigheter	14
5.2. Sammenheng med andre planer og miljømål.....	14
6. Vannregionen vår – planområdet	15
7. Organisering av arbeidet i vannregionen	16
8. Konsekvensutredning: planen sin virkning på miljø og samfunn	19
9. Planprosess - fremdrift og medvirkning	20
9.1. Fremdrift og organisering av arbeidet	20
9.1.1. Utarbeiding og høring av planprogram - ber om innspill	20
9.1.2. Utarbeiding og høring av forslag til ny regional vannforvaltningsplan med tiltaksprogram.....	20
9.1.3. Politisk vedtak i fylkestinget og nasjonal godkjenning.....	21
9.2. Plan for medvirkning	21
9.2.1. Medvirkning fra berørte interesser og allmenheten.....	21

1. Innledning

Regional plan for vannforvaltning skal bidra til å sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet i tråd med vannforskriften. Det overordna målet er at alt vann skal ha god økologisk og kjemisk miljøtilstand, jf. vannforskriften §§ 4 til 7. Den regionale planen skal nå bli oppdatert for planperioden 2028-2033.

Dette planprogrammet beskriver følgende:

- Hva som er formålet med planarbeidet
- Hvordan prosessen fram mot oppdatert plan skal bli gjennomført
- Hvem som er involvert i planarbeidet
- Når en kan involvere seg og gi innspill
- Hvor du finner mer informasjon

Hensikten er å gi mulighet for tidlig medvirkning, god informasjon og dialog, og forutsigbarhet for alle berørte. Dette for å skape et godt grunnlag for videre samarbeid med oppdatering av vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet for planperioden 2028-2033.

Spørsmål vi særlig ønsker svar på i høringen av planprogrammet:

- Er det tydelig når og hvordan ulike myndigheter skal delta i arbeidet?
- Er det viktige tema eller utredninger som mangler i planprogrammet?
- Har dere forslag til forbedringer av planprogrammet?
- Har du viktige innspill til det foreslåtte programmet for utredning av konsekvenser for miljø og samfunn (KU)?
- Har du eller din organisasjon innspill om tema som bør få forsterket oppmerksomhet, bli vurdert og/eller utredet i arbeidet?

1.1. Planen sitt formål

Regional plan for vannforvaltning med tiltaksprogram er regionen sitt planverktøy for å sikre en helhetlig og samordnet forvaltning av vannmiljøet, der alle sektormyndigheter (statlige, regionale og kommunale) bidrar til å oppnå målet om god miljøtilstand i alt vann.

Planen beskriver miljøtilstanden for vannet, og hva som er de viktigste påvirkningene på vannmiljøet. Alt vann i elver, innsjøer, kystvann og grunnvann (vannforekomster) har miljømål. Miljømålene fastsettes ved vedtak av den regionale vannforvaltningsplanen, og er hjemlet i kap. 2 i vannforskriften. Informasjon om miljømål, miljøtilstand og status måloppnåelse for den enkelte vannforekomst finner du på Vann-nett.no.

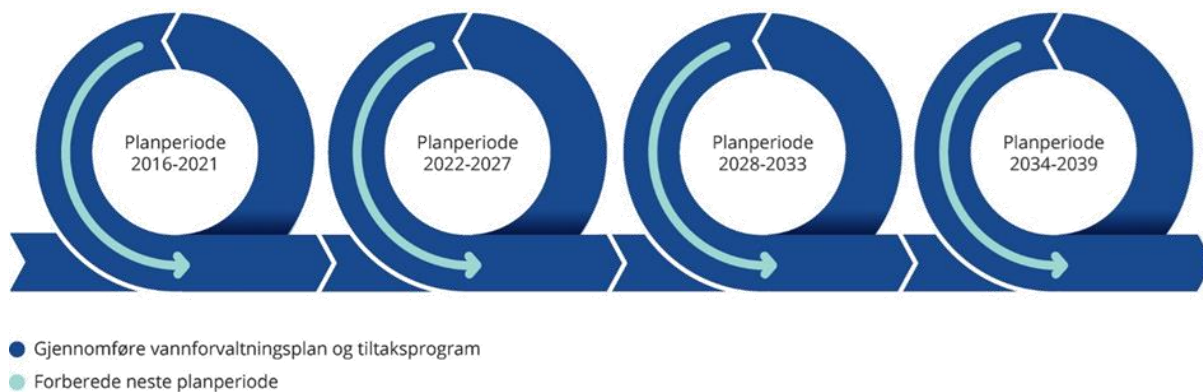
En vannforekomst er grunnenheten i vannforskriften. De er avgrensede, og til dels betydelige mengder med vann. F.eks. en innsjø, magasin, elv, kanal, bekkefelt, grunnvann, fjord eller kyststrekning.

Til hver regionale vannforvaltningsplan blir det laget et tiltaksprogram som oppsummerer alle tiltak myndighetene har vurdert som nødvendige for å oppfylle miljømålene (vannforskriften § 25). Tiltaksprogrammet er sektorovergripende og bygger på kunnskapsgrunnlaget som er utarbeidet for de regionale vannforvaltningsplanene (Vann-nett). Programmet skal være i samsvar med nasjonale føringer og statlige planretningslinjer. Ansvarlig myndighet har ansvar for å følge opp tiltakene. Mer informasjon om tiltaksprogrammene og tiltak i vann kan du finne på [Vannportalen \(miljøtiltak\)](http://Vannportalen(miljotiltak)).

1.2. Bakgrunn for planarbeidet

Arbeidet etter vannforskriften er et permanent, økosystembasert forvaltningssystem. Planarbeidet er et fastsatt krav i vannforskriften, og vannforvaltningsplanene med tilhørende tiltaksprogram skal bli oppdatert hvert sjette år. Ved rullering av planene blir det gjort en oppdatering av status – hva er oppnådd i forrige planperiode – for deretter å gjøre nødvendige justeringer i inneværende planperiode for å komme i mål med fastsatte miljømål.

Oppdatering av kunnskapsgrunnlaget (overvåking, inklusive problemkartlegging, oppdatering av Vann-nett) og tiltaksgjennomføring pågår kontinuerlig. Ref. Figur 1.

Figur 1. Illustrasjon over planperiodene i vannforvaltningsarbeidet. Kilde: Miljødirektoratet.

1.2.1. Gjeldende plan

Gjeldende regional vannforvaltningsplan og tiltaksprogram ble vedtatt og godkjent i 2021-2022 og gjelder til slutten av 2027. Planen skal nå oppdateres og justeres. Plandokumenter for planperioden 2022-2027 finner du her: [Regionale vannforvaltningsplaner](#).

1.3. Om planarbeidet

Rogaland fylkeskommune er utpekt som vannregionmyndighet for vår vannregion og skal koordinere arbeidet med oppdatering av vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram, lede vannregionutvalget, og samordne bidragene fra sektormyndighetene. Arbeidet skal skje i nært samarbeid med statlige og regionale myndigheter og kommuner i vannregionutvalget. For mer informasjon se kapittel 7.

Deltakelse fra berørte myndigheter er viktig for at oppdatert forvaltningsplan med tilhørende tiltaksprogram har et godt nok kunnskapsgrunnlag, og at alle sider ved planens betydning blir tilstrekkelig belyst og tatt hensyn til. Dette forutsetter aktiv deltagelse fra berørte myndigheter i alle deler av planprosessen. Vannregionen vil legge til rette for deltagelse gjennom møtevirkosomhet, dialog, befaringer og lignende i perioden dokumentene blir laget.

Det skal legges til rette for medvirkning fra organisasjoner og allmenheten. Statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres virkeområde eller egne planer og vedtak (jf. Pbl § 8.3). Les mer i kapittel 8.2 og her:

- [Ulike myndigheters bidrag i det regionale planarbeidet](#)
- [Kommunenes oppgaver og ansvar i vannforvaltningen](#)
- [Vannregionutvalget og rammer for vedtak](#)

1.3.1. Høring av hovedutfordringer

Samtidig som høringen av planprogrammet, er det også høring av dokumentet om hovedutfordringer. Dokumentet inneholder oppdatert oversikt over miljøtilstand, påvirkninger og status for gjennomføring av tiltak. En felles forståelse av hva som er de viktigste utfordringene vil gi et godt grunnlag for videre samarbeid om forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet.

2. Hovedmålsetning og prioriteringer

2.1. Vannmiljøet skal bli forbedret og beskyttet mot negativ endring

Vannforskriften har gitt vannmiljøet en ekstra beskyttelse. Formålet i vannforskriften er å sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet. Det overordna målet er at alt vann skal ha god tilstand (økologisk og kjemisk) jf. Vannforskriften §§ 4 til 7. Vannforekomster med vesentlige fysiske endringer som følge av samfunnsnyttig aktivitet, eksempelvis vannkraftregulering, har egne miljømål som tar hensyn til den samfunnsnyttige aktiviteten, jf. Vannforskriftens § 5. Disse blir kalt for sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF).

For å beskytte og forbedre vannmiljøet skal det gjennomføres miljøtiltak. Dette er tiltak for å:

- beskytte vannmiljøet ved å gjøre forebyggende tiltak i vannforekomster som har god tilstand i dag, men er utsatt for påvirkninger som kan gjøre det dårligere på sikt.
- forbedre eller restaurere vannmiljøet der hvor miljømålene ikke er nådd i dag.

Forbedringstiltakene som skal gjennomføres deles inn i grunnleggende og supplerende tiltak. Grunnleggende tiltak skal uansett gjennomføres i henhold til lovverket. Supplerende tiltak gjennomføres hvis grunnleggende tiltak ikke er nok for å nå miljømålene. Det vil si at det er målene i vannforskriften som utløser de supplerende tiltakene.

I vannforskriften § 4 er det et generelt miljømål å beskytte vannmiljøet mot forringelse (kvalitetstap). I § 12 i vannforskriften blir det stilt strenge vilkår for å unntaksvis tillate ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst, som kan føre til at miljømålene ikke blir oppnådd eller at tilstanden blir dårligere. Klima- og miljødepartementet har utarbeidet en egen [veileder om bruk av vannforskriftens § 12](#).

*«... tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand» (§ 4).
«For grunnvann er målet god kjemisk og kvantitativ tilstand» (§ 6).*

Arbeidet må forholde seg til fristene i vannforskriften. For vannforvaltningsplanene som skal gjelde i 2028-2033, skal tiltak være operative innen utgangen av 2030 (§ 25), og miljømål skal bli oppnådd innen utgangen av 2033 (§ 8). Dersom naturforholdene tilsier det, kan måloppnåelse bli utsatt (§ 9). I særlige tilfeller der det er umulig eller uforholdsmessig kostnadskrevenende å nå miljømålene, kan det fastsettes mindre strenge miljømål (§ 10). Selv om unntak i form av tidsutsettelse eller mindre strenge mål blir brukt, skal alle praktisk gjennomførbare tiltak bli utført for å unngå forringelse av tilstanden i vannforekomstene. Alle unntak skal bli revurdert ved hver oppdatering av forvaltningsplanene.

2.2. Prioriteringer av tiltak i planarbeidet

Prioritering av tiltak i planarbeidet handler om fordeling av tiltakene geografisk (hvor begynner vi), og over tid – hva gjør vi i denne planperioden, hva må bli utsatt til neste og når oppfyller vi miljømålene eller har sørget for beskyttelse. Sektorene har derfor en viktig rolle i å prioritere rekkefølgen av egne tiltak og ta stilling til måloppnåelse og eventuell utsettelse. Bruk av fristutsettelse av måloppnåelse betyr *ikke* utsettelse av gjennomførbare tiltak. Dialogen i planarbeidet skal bidra til samordning der flere sektorer påvirker.

Viktige huskereglar i det vidare arbeidet:

- Hver sektor må ta sin del av ansvaret, og prioritering handlar ikke om å sette tiltak i ulike sektorer opp imot hverandre.
- Grunnleggjende tiltak skal bli gjennomført først og ikke «settes opp mot» supplerende tiltak i egen eller andre sektorer.
- Tiltak for å oppnå krav i lovverk er en prioritert oppgave for «alle» og kan ikke bli prioritert bort.
 - 1. prioritet bør være vannforekomster hvor tilstanden er moderat eller dårlegere og/eller hvor det er viktige brukerinteresser som f.eks. drikkevann, badeplasser, fiskeinteresser eller lignende.
 - 2. prioritet bør være resterende vannforekomster som er i god eller svært god tilstand, eller hvor det ikke er viktige brukerinteresser som er påvirket.
- Vedtatte beskyttelseskrav til f.eks. drikkevannskilder er ikke gjenstand for diskusjon i planarbeidet.
- Hvis grunnleggjende tiltak ikke er nok for å oppnå målene må supplerende tiltak bli utredet og gjennomført. Hvis gapet mellom dagens tilstand og miljømål er stort kan grunnleggjende og supplerende tiltak med fordel bli gjennomført samtidig.
- I vannforekomster der tilstanden er god eller bedre skal grunnleggjende tiltak bli gjennomført. Supplerende tiltak skal bare bli utført der det er nødvendig for å beskytte vannforekomsten mot dårlegere tilstand.

For oversikt over tiltak tilhørende de ulike sektorene, sjekk Vann-nett.no, eller kontakt Fylkeskommunen. I det vidare planarbeidet vil nasjonale føringer klargjøre det regionale og lokale handlingsrommet. Se kapittel 4.4 for oversikt over disse føringene.

3. Tema som bør få økt oppmerksomhet i planperioden

Dette kapitlet beskriver temaer som det er ønskelig å jobbe mer med/det ikke har vært arbeidet nok med tidlegare, og som bør få forsterket oppmerksomhet i neste planperiode. Planprogrammet gå ikke direkte inn i utfordringer eller påvirkningar, så for en nærmere beskrivelse av dette er det referert til hovedutfordringsdokumentet (høringsdokument 2).

3.1. Utfordringer med politisk forankring og ressurser

Det eksisterer enkelte mer overordnede utfordringer som er kritiske i forhold til miljømål-oppnåelse for vannforekomstene i Rogaland vannregion:

- Vannforvaltningsarbeidet har ikke tilstrekkelig bred forankring, både politisk, men også mellom myndigheter og sektorer. En mulig løysning på dette kan være tilsvarende kampanjen i Haldenvassdraget vannområde, med slagordet og Spotify sangen «[Det e'kke bra før det er GØT](#)» (GØT = god økologisk tilstand). En slik kampanje kan også rette for det omfattende og lite pedagogiske «stammespråket» som ligger til grunn i vannforskriften.
- Det er behov for økte ressurser til å gjennomføre vannforvaltningsarbeidet med god samordning mellom kommuner, koordinering mellom myndigheter og god medvirkning for interessenter. Per i dag er det ikke kapasitet hos fylkeskommunen til å både følge opp rulleringsprossessen, gjennomføring av den eksisterende planen og oppfølging av vannområdekoordinatorene og sektormyndighetene. Her må både sektormyndighetene og fylkeskommunen selv ta mer ansvar for gjennomføring av tiltak (skal være operative i løpet av 2024), og sette av tid og ressurser til dette.

3.2. Klimatilpasning

Det er et nasjonalt mål at samfunnet skal gjennomføre omfattende tiltak for å øke samfunnssikkerheten og begrense skadeomfanget som følge av klimaendringene. Klimahensyn og -tilpasning må derfor bli inkludert i alle faser av arbeidet, både ved vurdering av effekt av påvirkninger, miljøtilstand og i tiltaksarbeid. Spesielt følgende tiltak må bli fulgt opp i vannforvaltningsarbeidet:

- Alle typer vannmiljøtiltak må dimensjoneres med hensyn på klimaendringer. Dette inkluderer allerede bygde renseskanaler - vil disse fungere i et endret klima, når mange av dem trolig ikke er dimensjonert for økt nedbør og styrtregn?
- Fokus, og kunnskap knyttet til drift og vedlikehold av overvannstiltak (naturbaserte løsninger) må bli økt – f.eks. åpne overvannsløsninger som viktige renseløsninger.

3.3. Beskytte vannmiljøet i kommunale planer

Vannmiljøet skal bli ivaretatt i areal- og samfunnsplanleggingen. I alle former for arealplanlegging vil påvirkning på vann og håndtering av vann være et tema som må bli vurdert i planarbeidet. Forebyggende arbeid for å bevare et godt vannmiljø gjennom planlegging vil være det billigste og mest effektive virkemiddelet for å nå målene i vannforvaltningsplanen. Enkelte kommuner har dette på plass, mens hos andre er det mangelfullt. Bl.a. er det behov for:

- Innarbeide retningslinjene i vannforvaltningsplanen i kommunale planer.
- Beskytte/utbedre badevannet der kvaliteten ikke er god nok.
- Beskytte drikkevannskildene med oppdaterte hensynssoner m.m. jf. Vannforvaltningsplanen 2022-2027.
- Ta vare på kantvegetasjon langs elvebredder og etablerer kantvegetasjon der dette mangler. Vegetasjonen bidrar bl.a. til å redusere overflateavrenning og erosjon, fange opp næringsalter og plantevernmidler, temperaturstabiliserer, gir skygge, skjul og næring, vandringsvei, leveområder og har en flomdempende effekt.
- Gjenåpne bekker som i dag ligger i rør og vurdere å re-meandre dem/lage elvesletter. Dette vil gi bedre levevilkår for fisk og annet biologisk mangfold, men også plass til flomvann/overvann i vassdraget, mer attraktivt nærmiljø og forbedret renseseffekt.
- Gi plass til flomvannet langs vassdrag og opprette hensynssoner (bufferoner) i planene for å regulere videre arealbruk i områder utsatt for naturfare.

3.4. Restaurering av vassdrag

Norge har laget en restaureringsstrategi for vassdrag og våtmarker, og det blir nå utarbeidet et handlingsprogram for strategien. Det er forventet at tiltaksbehovet og en mer helhetlig tilnærming til restaurering av vassdrag og tilgrensede våtmarker, blir innarbeidet i det oppdaterte tiltaksprogrammet til vannforvaltningsplanen. Sektormyndigheter er oppfordret til å øke innsatsen for å kartlegge og oppdatere kunnskapsgrunnlaget om fysiske tiltak i vassdrag. Konkret gjelder dette følgende:

- Kartlegge vandringshindre (bl.a. kulverter) for langtvandrende fisk (prioriterte arter; ål, laks, sjøørret), lage en prioriteringsplan for å utbedre disse langs kommunale-, fylkes- og riksveier, samt jernbanen. Tiltak skal inngå i oppdatert tiltaksprogram (Vann-nett).
- Utbedre leveområdene for laks, sjøørret, ål og innlandsfisk, og skissere tiltak. NVE, Statsforvalteren, kommuner og landbruksetater har her et særskilt ansvar.
- Restaurere vassdrag som vil redusere effekter av flom og ras med naturbaserte løsninger (bl.a. gi elvene større plass, fjerne langsgående barrierer, meandre), og for tilgrensede våtmarker. Ref. [Statlige planretningslinjene for klima og klimatilpassing \(2018\)](#) og [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging \(2023\)](#).

-
- Prioritere hele eller deler av vassdrag for vassdragsrestaurering i oppdatert plan. Her vil det bli gjort et fellesløft av aktuelle sektormyndigheter for å redusere påvirkninger i vassdraget slik at miljømålene blir oppnådd, hvor fysiske påvirkninger blir vektlagt.

3.5. Målkonflikter mellom vannmiljø og andre samfunnsinteresser

Vassdrag regulert til energiproduksjon

Rogaland er et betydelig vannkraftfylke, hvor påvirkningen fra vannkraft på vannmiljøet er omfattende. Se kap. 4.4 i hovedutfordringsdokumentet for nærmere beskrivelse av påvirkning knyttet til vannkraft. Det eksisterer enkelte virkemidler som kan bli benyttet for å bøte på disse påvirkningene, som i større grad må bli tatt i bruk:

- Prioritere vassdrag for vilkårsrevisjon. Dette er en mulighet til å revidere vilkårene i eksisterende konsesjoner for reguleringsanlegg, til å rette opp skader og ulemper for allmenne interesser (miljøhensyn) som har oppstått som følge av reguleringen. Økt kunnskap, erfaringer fra drift og endrede holdninger til natur og miljø gjør at slike revisjoner er nødvendige blant enkelte kraftverk.
- Prioritere vassdrag for innkalling etter § 66 i vannressursloven eller omgjøring etter § 28. Dette gir mulighet til å sette vilkår for gamle kraftverk uten miljøkrav (i særlige tilfeller), enten ved å kalle dem inn til konsesjonsbehandling (konsesjonsløse) eller ved omgjøring av eksisterende vassdragskonsesjoner.
- Kartlegge behov for avbøtende tiltak som ripping av elvebunn og tiltak mot gassovermetning, osv.

Akvakultur og vannmiljø

Biologisk påvirkning fra lakselus på ville laksebestander skal være løst innen 2027, iht. godkjenningsskemaet (2022) til vassforvaltningsplanen (2022-2027). Det er med andre ord ikke gitt utsatt frist for å nå miljømålet med påvirkning fra lakselus. For genetisk påvirkning fra rømt oppdrettsfisk er miljømålet satt til 2033, da påvirkningen er kumulativ (oppbyggende). Se kap. 4.7 i hovedutfordringsdokumentet for nærmere beskrivelse av påvirkning knyttet til akvakultur. Utfordringene gjør bl.a. følgende oppfølging nødvendig, hvor ansvaret i dag ligger hos departementene:

- Det er ikke skissert tilstrekkelig med avbøtende tiltak knyttet til lakselus og rømt oppdrettslaks til å nå miljømålene om god økologisk tilstand/potensial i lakse-vassdragene. Tiltakene skulle etter vannforskriften vært operative innen utgangen av 2024. Det er behov for at sektormyndighetene så raskt som mulig skisserer tilstrekkelig med avbøtende tiltak knyttet til lakselus for å nå miljømålet innen 2027.
- Mange sjørretbestander har dårligere bestandstatus enn god og lakselus er en vesentlig negativ påvirkning på disse bestandene ([Vitenskapelig råd for lakseforvaltning](#)). Påvirkning av lakselus på sjørret er en langt større belastning enn for laksen, men metodikk for hvordan inkludere påvirkning av lusen på sjørretbestander er enda ikke ferdig. Det er også behov for å integrere påvirkninger på sjørretten inn i klassifiseringssystemet for vannforvaltning.

Forurensning fra jordbruk

Økt mål om selvforsyningsgrad og en endring i retning økt produksjon av frukt og grønt i tråd med nasjonale kostholdsråd vil kunne øke belastningen fra jordbruket på vannmiljø. Det er derfor behov for en betydelig styrket innsats mot forurensning fra jordbruk i planperioden, for å nå målet om god økologisk tilstand i alle jordbrukspåvirkede vannforekomster. Se kap. 4.2 i hovedutfordringsdokumentet for nærmere beskrivelse av påvirkning knyttet til jordbruk. Som en del av den nasjonale godkjenningen av vannforvaltningsplanen (2022-2027), har departementene påpekt følgende med relevans for vannmiljøet som er påvirket av jordbruk:

-
- Det er viktig at de nasjonale føringene fra 2019 følges opp. Det er behov for en betydelig styrket innsats mot forurensning fra jordbruk i planperioden, for å nå målet om god økologisk tilstand i alle landbrukspåvirkede vannforekomster.
 - Kommunene og Statsforvalteren må i større grad ta i bruk sine hjemler for å stille krav til gjennomføring av miljøtiltak i områder der det er nødvendig for å nå miljømålene etter vannforskriften. Strengere krav til spredetidspunkt og -mengde er særlig relevant.
 - Det er allerede på plass en hjemmel for Statsforvalteren i særlig utsatte områder; *Forskrift 21.23.20 nr. 3048 om delegering av myndighet til å fastsette regionale krav om miljøforsvarlig drift av jordbruksareal til Statsforvalteren etter jordlova § 11.*
 - Miljømål for SMVF i jordbruks- (og urbane) områder er ikke klart formulert i gjeldende veiledere. I første planperiode ble det i Rogaland vannregion satt konkrete grenser for tot. fosfor og tot. nitrogen, noe det i ettertid er gått bort fra. Nå står det kun det generelle målet om godt økologisk potensial. Det bør nasjonalt settes egnede miljømål for SMVF i jordbruks- (og urbane) områder.

Forurensning fra avløp

Det er manglende oppfølging av eksisterende krav og regelverk, f.eks. etterslep på å innføre rensing av avløp, kombinert med økt befolkning og strengere renskrav. De nasjonale føringene fra 2019 blir ikke i tilstrekkelig grad fulgt opp. Se kap. 4.3 i hovedutfordringsdokumentet for nærmere beskrivelse av påvirkning knyttet til avløp. Her må kommunene bli bedre til å:

- Sette av betydelige ressurser for å raskere gjennomføre nødvendige tiltak på avløpsområdet. Flere kommuner bør vurdere interkommunalt samarbeid.
- Alle avløpsanlegg i den enkelte kommune skal oppfylle forurensningsforskriften sine renskrav slik at vi kan nå miljømålene innen 2027, og senest innen 2033.

4. Føringer og rammer for arbeidet

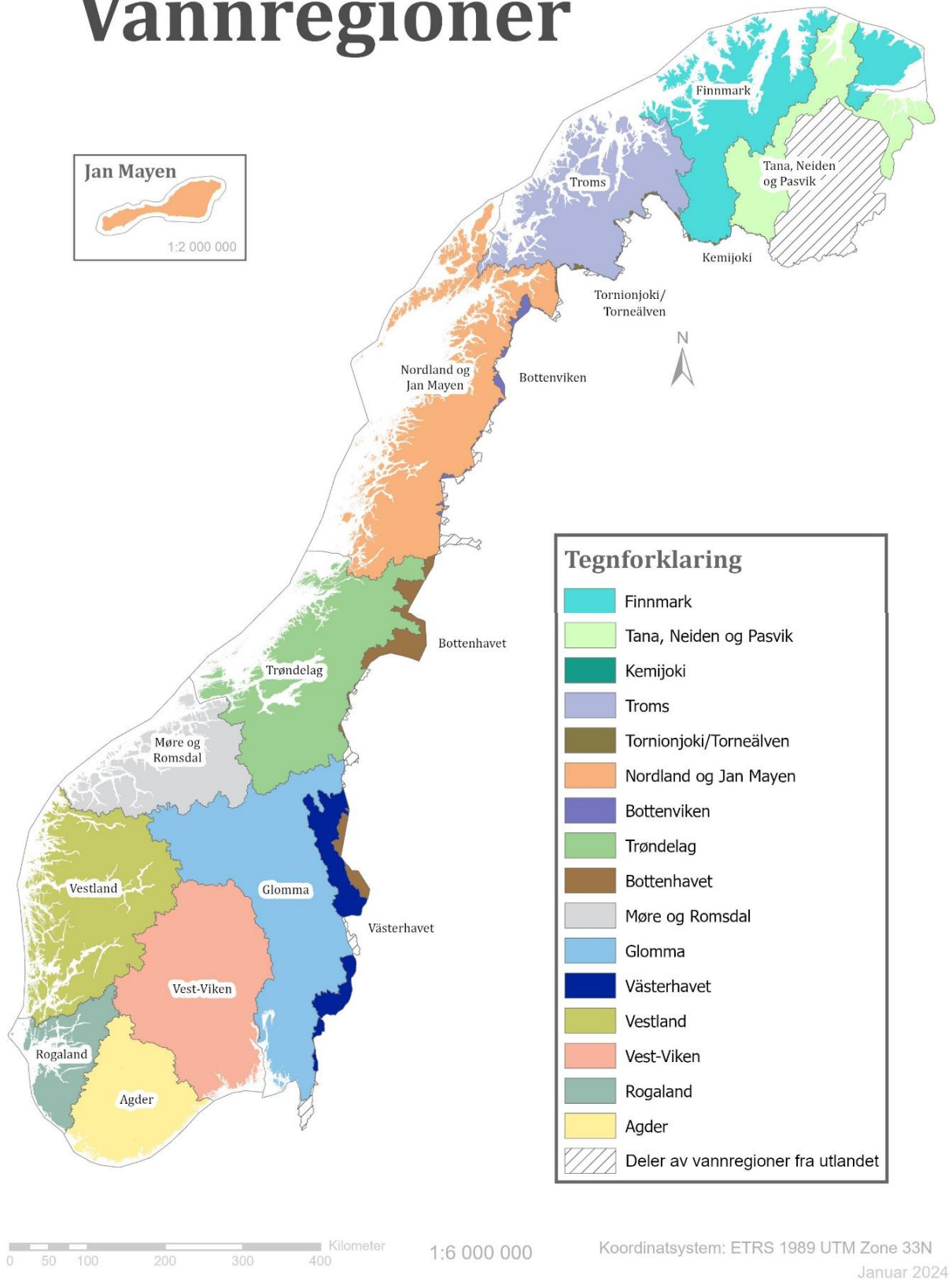
4.1. Internasjonalt samarbeid med felles mål

Den helhetlige og samordnede vannforvaltningen i Norge bygger på det europeiske vanddirektivet, som er gjennomført i norsk lov i vannforskriften fra 2007. Hele Europa har forpliktet seg til å arbeide etter samme prinsipper og timeplan. Dette gjør det enklere å samarbeide om å ta vare på vannmiljøet i nedbørfelt som krysser landegrensene, og det gjør at vi kan lære ved å dele erfaringer og gode eksempler mellom landene. Det gir også mulighet for at landene kan sette i gang felles forskning og utvikling. I Norge samarbeider vi tett med våre nordiske naboland om vannforvaltningen, og deltar i den felles europeiske strategien for gjennomføring av vanddirektivet der det utarbeidet felles veiledninger og verktøy.

4.2. Forvaltning av nedbørsfelt

Helhetlig og økosystembasert tilnærming til vassdraga og kystområder er et viktig prinsipp, og ser påvirkninger og prosesser i hvert nedbørfelt i sammenheng. Vannregionene er derfor inndelt etter nedbørsfelt, og følger som hovedregel ikke administrative grenser, ref. kart i Figur 2.

Vannregioner

Figur 2. Vannregioner i Norge. Kilde: [Vannforskriften](#).

4.3. Lover og rammer for arbeidet

Vannforskriften er hjemlet i [vannressursloven](#), [naturmangfoldloven](#), [forurensningsloven](#) og [plan- og bygningsloven](#) (pbl). Alle disse lovene er derfor med å sette rammer for vannforvaltningsarbeidet. Arbeidet med de regionale planprosessene etter vannforskriften følger i all hovedsak prinsippene og kravene i plan- og bygningsloven. I tillegg har vannforskriften egne krav som følge av EUs rammedirektiv for vann ([vanndirektivet](#)).

Planlegging etter pbl og vannforskriften handler om hvordan vi skal ta vare på vannmiljøet vårt for oss og våre etterkommere, og hvordan alle brukere og påvirkere sammen kan bidra.

Vannforskriften §1:

Formålet med denne forskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Plan- og bygningsloven §1:

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Vannforskriften og forholdet til annet lovverk

Der det i lovverk eller beskytta område (se faktaboks) er stilt strengere krav enn vannforskriften, skal strengeste bestemmelse eller miljømål legges til grunn jf. § 13 og 17 i vannforskriften. Selv om tilstanden i en vannforekomst er god eller svært god så skal for eksempel rensekrav i medhold av regelverket gjennomføres. Vannforskriften setter rammer for utøvelse av annet regelverk, og formålet er både å forbedre og å beskytte vannmiljøet vårt.

Vannforskriften og beskyttede områder

Beskyttet område:

Et geografisk avgrenset område underlagt beskyttelse i form av vedtak, forskrifter eller retningslinjer. Dette gjelder områder med uttak av drikkevann, rekreasjonsformål (badevann), områder med næringsfølsomhet, naturtyper og arter og listes i vannforskriften vedlegg IV.

I tråd med vannforskriften (§ 16) er det opprettet en oversikt i Vann-nett over beskyttede områder. For slike områder gjelder miljømål som følger av grunnlaget for beskyttelse, i tillegg til vannforskriftens generelle miljømål. F.eks. for drikkevannskilder, der det er egne hygieniske krav for å bidra til trygt drikkevann og redusere behovet for rensing ved produksjon av drikkevann (§ 17). Miljømålet kan være verneformålet i et verneområde eller begrensning på ulike former for inngrep, f.eks. i nasjonale laksevassdrag. Dette legger føringer for ny aktivitet eller inngrep i beskyttede områder.

4.4. Nasjonale føringer og presiseringer

Nedenfor er de gjeldende Nasjonale føringene gjengitt per mai 2024. Disse kan bli helt eller delvis erstattet dersom departementene kommer med reviderte eller nye nasjonale føringer.

- [Nasjonale føringer for regulerte vassdrag \(2014\)](#) (også gjeldende for 2022-27 perioden)
- [Nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene \(2019\)](#)
- [Presisering av kommunene sine oppgaver og ansvar i vannforvaltningen \(2021\)](#)

En samling av alle relevante føringer er å finne på vannportalen.no/regelverk-og-foringer.

5. Virkning av forvaltningsplan og tiltaksprogram

I henhold til pbl (§ 8.2) skal regional plan legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen. Dette er også slått fast i vannforskriften (§ 29). Planen vil dermed gi føringer for sektormyndighetenes saksbehandling, og for arealplanlegging og utbygging i vannregionen.

5.1. Virkning for sektormyndigheter

Ansvar for oppfølgingen av vannforskriften er lagt til ulike sektormyndigheter. Dette innebærer at forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer skal følges opp sektorvis og med sektorenes eksisterende virkemidler. Sektormyndighetene har ikke bare ansvar for å gjennomføre tiltak for å nå miljømålene; de må også sørge for tilstrekkelig kunnskap om påvirkninger, f.eks. gjennom kartlegging og overvåking.

Tiltaksprogrammet som følger vannforvaltningsplanen inneholder forslag til tiltakstyper, men ikke enkelttiltak. Dette for å unngå et detaljeringsnivå som foregriper sektormyndighetenes påfølgende saksbehandling av de konkrete tiltakene. Vedtak om gjennomføring av enkelttiltak treffes av ansvarlig myndighet etter relevant lovgivning. I sektormyndighetenes saksbehandling vil det bli foretatt ytterligere avklaringer og konkrete vurderinger av fordeler og ulemper ved de enkelte tiltak før endelig beslutning om tiltaksgjennomføring blir tatt.

Les mer her: [Vannforvaltningsplaner og tiltaksprogrammer](#). Disse viser detaljeringsgrad av tiltak og kostnader, dokumentenes status etter vedtak.

At vedtatte og godkjente regionale vannforvaltningsplaner skal bli lagt til grunn betyr at statlige og regionale myndigheter og kommuner må ta hensyn til miljømålet om å beskytte vannmiljøet mot forringelse (§ 4). Som nevnt i kapitel 2.1 er det også strenge vilkår/forbud mot ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst som kan medføre at miljømålene ikke blir oppnådd eller at tilstanden blir forringet (§ 12).

5.2. Sammenheng med andre planer og miljømål

Arbeidet med forvaltningsplanen skal sees i sammenheng med annen regional planlegging for å sikre at nødvendige koblinger er på plass, og at mulige synergier blir utnyttet.

Miljødirektoratet har utarbeidet en [veileder om vannmiljø i arealplanlegging](#). Ny oppdatert veileder kommer i årsskiftet 2024/2025.

Det er i henhold til pbl § 8.5 mulig å fastsette regional planbestemmelse knyttet til retningslinjer for arealbruk i en regional plan, som skal ivareta nasjonale eller regionale hensyn og interesser.

Forskrift om konsekvensutredninger § 21 nevner spesifikt at vesentlige virkninger for *vannmiljø, jf. vannforskriften* skal vurderes i konsekvensutredninger av reguleringsplaner og tiltak. Miljødirektoratet har utarbeidet en egen håndbok, M-1941 om [hvordan utrede konsekvenser for vannmiljø](#).

Planforslag som er i strid med godkjent regional vannforvaltningsplan, herunder de miljømålene som planen setter, og kravene i vannforskriften § 12 for å tillate ny aktivitet eller nye inngrep, er grunnlag for vurdering av om innsigelse skal fremmes¹.

Følgende planer i Rogaland har særlig betydning for planarbeidet:

- Regionalplan for natur og klimaomstilling i Rogaland 2025-2050 (under utarbeidelse)

¹ [Rundskriv T-2/16 fra Klima- og miljødepartementet](#)

- Regionalplan for grønn industri (vedtatt 2023)
- Samferdselsstrategi for Rogaland 2022-2033 (vedtatt 2021)
- Regionalplan for Jæren og Søre Ryfylke (vedtatt 2020)
- Nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland (vedtatt 2022)

Se ellers kapittel 5 i hovedutfordringsdokumentet for utvikling som vil ha særlig påvirkning på vannarbeidet.

Arbeidet med vannforskriften vil kunne bidra til å oppfylle andre miljømål, og må bli sett i sammenheng med miljømål både nasjonalt og internasjonalt. Du kan lese mer om nasjonale og internasjonale miljømål [her](#).

6. Vannregionen vår – planområdet

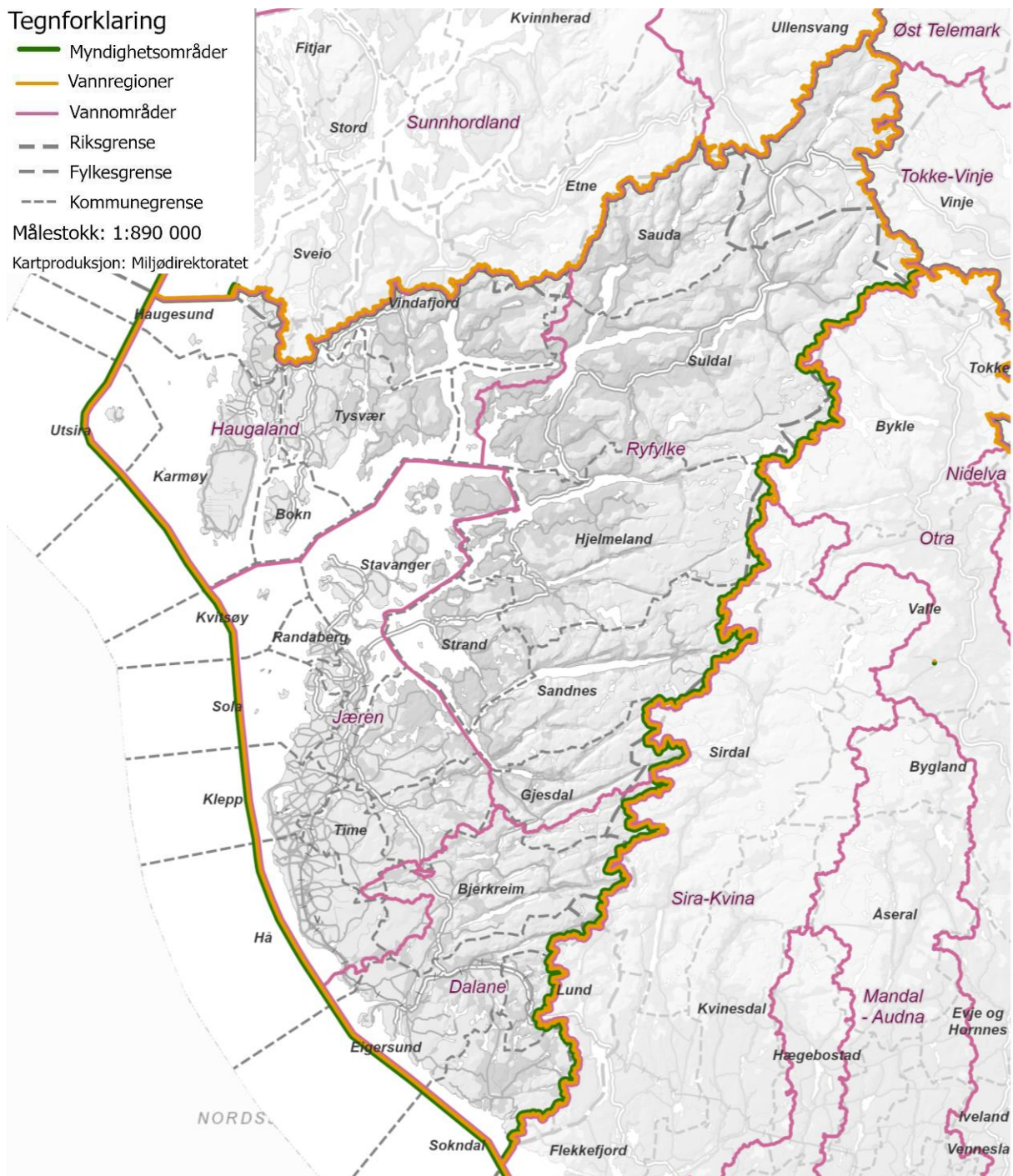
Rogaland vannregion har et samlet areal på om lag 12 722 km². Vannregionen består i hovedsak av Rogaland fylke, men også mindre arealer i fylkene Vestland, Vestfold og Telemark og Agder. Grensene følger vassdragsgrenser (nedbørsfelt) og ikke fylkes-, eller kommunegrenser (Figur 3). En større del av Ullensvang kommune (Røldalsvassdraget) i Vestland er med i vannregionen. Videre vestover ut til kysten er det små variasjoner i forhold til fylkesgrensa mot Vestland, med unntak av nordre del av Vindafjord kommune som renner mot Sunnhordaland- og Hardangerfjord-bassenget. Dette nedbørsfeltet hører til Vestland vannregion.

Merk at for grensen mot Agder ligger den østlige delen av Lund kommune i Agder vannregion. Men iht. avtale inngått mellom regionene blir hele Lund kommune håndtert av Rogaland vannregion, til tross for at halve kommunen er del av Siravassdraget. Avtalen ble inngått etter at planområdet var godkjent for 2022-2027 perioden.

Vannregionen er delt inn i fire vannområder: Dalane, Jæren, Haugalandet og Ryfylke (Tabell 1 og Figur 3). Formålet med vannområdene har vært å etablere hensiktsmessige enheter for arbeidet, hvor berørte aktører (kommuner, sektormyndigheter og fylkeskommuner) samarbeider for å gjennomføre sine oppgaver iht. vannforskriften.

Tabell 1. Oversikt over kommuner som er del av vannområdene i Rogaland vannregion.

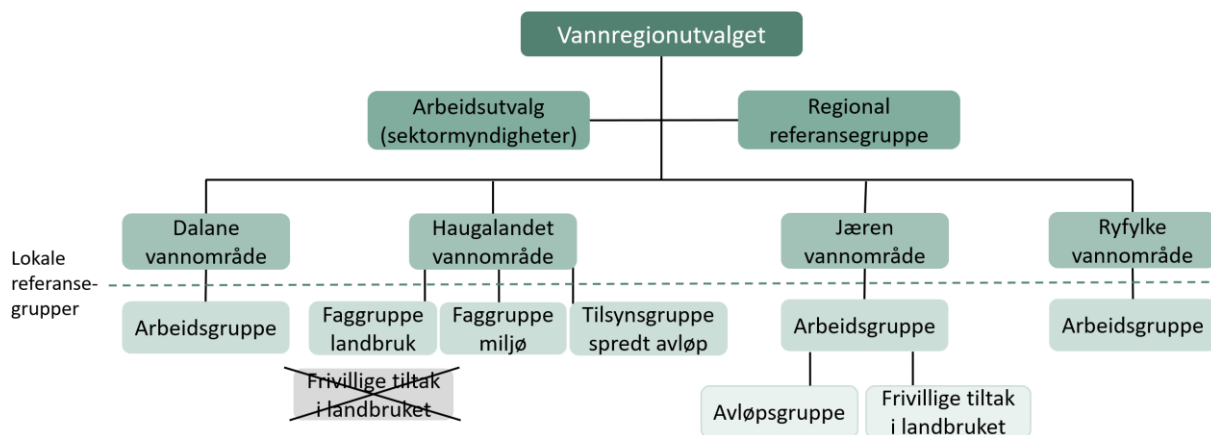
Vannområde	Dalane	Jæren	Ryfylke	Haugalandet
Kommuner med hele / større arealer innenfor vannområdet	Bjerkreim Eigersund Gjesdal Lund Sokndal	Gjesdal Hå Klepp Kvitsøy Randaberg Sandnes Sola Stavanger Time	Gjesdal Hjelmeland Sandnes Sauda Strand Suldal Ullensvang	Bokn Haugesund Karmøy Tysvær Vindafjord Utsira
Kommuner med mindre arealer innenfor vannområdet	Hå Time Sirdal	Bjerkreim Eigersund	Bykle Etne Sirdal Vinje	Etne Sveio Suldal

Figur 3. Rogaland vannregion med fylkesgrense og vannområdene i regionen. **Merk:** Iht. avtale mellom Rogaland og Agder vannregion blir hele Lund kommune håndtert av Rogaland vannregion, til tross for at halve kommunen er del av Siravassdraget. Kilde: Miljødirektoratet, 21.01.2021.

7. Organisering av arbeidet i vannregionen

Planarbeidet i Rogaland vannregion er organisert i henhold til føringene i vannforskriften. Arbeidet er en regionalt styrt planprosess, med fylkestinget som øverste planmyndighet. Arbeidet skjer i en vekselvirkning mellom administrativt og politisk nivå – i samsvar med føringene i vannforskriften.

Figur 4. Organisasjonskart for Rogaland vannregion som forespeilet i slutten av 2024.

Figuren over viser forespeilet organisering mot slutten av 2024. Men det er åpent for tilpasning i organiseringen i det enkelte vannområde gjennom planperioden. Nytt fra forrige planperiode er foreslått organisering av arbeidsgruppene i Haugaland vannområde, og planlagt nedleggning av prosjektet *Frivillige tiltak i landbruket*, som kan få vesentlig negativ påvirkning på de nødvendige landbrukstiltakene i vannområdet.

Vannregionutvalget (VRU) er den viktigste arenaen for regionalt samarbeid om utarbeiding og gjennomføring av vannforvaltningsplanen.

Oppgavene til VRU er beskrevet i vannforskriften (kap. 4) og er videre presisert i brev fra Klima- og miljødepartementet (KLD) om [vannregionutvalget og rammer for vedtak](#). Du kan også lese mer om organisering av vannforvaltningsarbeidet på regionalt og lokalt nivå på [Vannportalen](#).

Følgende regionale og statlige myndigheter er representert i VRU:

- Statsforvalteren i Rogaland
- Kommunene (representert av vannområdekoordinatorene og politisk leder fra de forskjellige vannområdeutvalgene)
- Miljødirektoratet
- NVE
- Fiskeridirektoratet
- Mattilsynet
- Kystverket
- Vegvesenet
- Rogaland fylkeskommune
- Agder fylkeskommune
- Vestland fylkeskommune
- Vest-Viken fylkeskommune

Arbeidsutvalg: For å sikre løpende oppfølging og effektiv saksforberedelse er det opprettet et arbeidsutvalg (AU) som kan ha hyppigere møter i rulleringsperioder. Arbeidsgruppen består av administrative representanter fra vannregionmyndigheten, Statsforvalteren og regionale sektormyndigheter. Vannområdene er representert med vannområdekoordinatorene.

De viktigste oppgavene til AU er:

- Være en regional arena for faglig diskusjon og saksforberedelse til VRU
- Støtte VRM og legge til rette for et godt beslutningsgrunnlag i VRU
- Bistå i de ulike vannområdeutvalgene med det faglige arbeidet (ved behov)

Regional referansegruppe er en arena for regional og lokal medvirkning. Her skal det bli lagt til rette for medvirkning fra frivillige organisasjoner, bransjeorganisasjoner og andre interessenter gjennom regional arbeidsgruppe. VRM foreslår at bransjer og organisasjoner er representert i regional referansegruppe gjennom regionale representanter.

Vannregionmyndigheten (VRM) ligger hos fylkeskommunen. Fylkeskommunens rolle som VRM er todelt, og består av fylkestinget som vedtar de regionale planene etter innstilling fra VRU, og administrasjonen som driver det daglige arbeidet og fremmer forslag til VRU for godkjenning. VRMs viktigste oppgaver er å:

- Være plan og prosessleder
- Samordne utarbeidelsen av sektorovergrepene forvaltningsplaner
- Følge opp og sikre gode bidrag i planarbeidet fra vannområdene og ulike sektormyndigheter
- Legge til rette for medvirkning og informasjon i planprosessen
- Sørge for at kvalitetskrav og tidsfrister i henhold til vannforskriften overholdes

Sektormyndigheters ansvar: Både regionale og statlige sektormyndigheter, Statsforvalteren, fylkeskommunen og kommunene har et sektorielt myndighetsansvar. Dette innebærer både å utrede forslag til tiltak innen egne ansvarsfelt og bidra til at miljøpåvirker/ansvarlig tiltakshaver gjennomfører aktuelle tiltak. Sektormyndighetenes viktigste oppgaver er:

- Levere informasjon, kunnskap og data til karakteriseringsarbeidet for ansvarsområder
- Foreslå miljøforbedrende tiltak for egne ansvarsområder/levere materiale til tiltaksprogrammet
- Bistå ved fastsetting av miljømål
- Delta i vannregionutvalget og når aktuelt, arbeidet i vannområdene
- Gjennom bruk av myndighet bidra til at tiltak innen eget ansvarsfelt blir gjennomført

Statsforvalteren i Rogaland som miljøfaglig ansvarlig og rådgiver, har ansvaret for å oppdatere kunnskapsgrunnlaget i Vann-Nett, i samråd med berørte sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner. De har også ansvaret for å koordinere overvåking og for registrering av overvåkingsdata i Vann-Nett, i samråd med berørte sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner. Konkret innebærer dette koordinering av arbeidet med:

- Overvåking og datahåndtering knyttet til vannmiljø
- Karakterisering av vannforekomstene
- Vurderinger av påvirkninger og risiko for om målet om god miljøtilstand nås
- Klassifisering av miljøtilstand

Organisering i vannområdene: Mye av planarbeidet vil i praksis foregå lokalt i vannområdene. Vannområdene er inndelt etter nedbørsfelt og dekker ofte flere kommuner. Organiseringen binder derfor kommuner og andre aktører sammen på tvers av kommunegrensene i arbeidet for et godt vannmiljø.

Arbeidet i vannområdene er et viktig grunnlag for den regionale planen. Kommuner og andre parter deltar i faggrupper administrert av vannområdekoordinator (VOK). Der bidrar de med kunnskap om påvirkninger, risiko og tilstand, samt lokale tiltaksanalyser, og har mulighet til å utvikle lokale løsninger. Slik muliggjør arbeidet i vannområdet lokal forankring og medvirkning, samt innhenting av lokal og erfaringsbasert kunnskap.

Kommunene er myndighet med ansvar for å treffe vedtak om gjennomføring av tiltak innen bl.a.:

- Drikkevann
- Avløp
- Overvannshåndtering
- Landbruksforvaltning
- Arealforvaltning
- Forurensning

Vannområdekoordinator (VOK) er en felles ressurs for kommunene og bistår dem med ansvaret og oppgavene de har etter vannforskriften. VOK er en viktig premissleverandør for dette planarbeidet, og har blant annet følgende oppgaver:

- Daglig ledelse og koordinering av arbeidet i vannområdet/vannområdene
- I samarbeid med fylkeskommunen bidra til informasjon om arbeidet og konsekvensene av den regionale planen for kommunene
- Avholde kurs og veiledningsmøter med kommunene i vannområdet/vannområdene
- Samarbeid med deltakere i lokale utvalg og grupper, grunneiere og lokalbefolkning
- I samarbeid med fylkeskommunen, Statsforvalteren og VRU bidra til gjennomføring av revisjon av forvaltningsplan, tiltaksprogram og overvåkingsprogram

8. Konsekvensutredning: planen sin virkning på miljø og samfunn

Hva vil vannforvaltningsplanen bety for miljø og samfunn? Hvor langt vil vannforvaltningsplanen bringe oss i retning av bedre beskyttelse og forbedring av vannmiljøet? Hva vil planen bety for arealbruk og virksomhet innen viktige sektorer/næringer? For å få oversikt over dette vil vi arbeide fram en konsekvensutredning (KU) som del av arbeidet med å lage planen. Konsekvensutredning av de regionale vannforvaltningsplanene følger av KU-forskriften § 6 a.

Konsekvensutredningen skal være et hjelpemiddel som gir merverdi gjennom at planen sitt beslutningsgrunnlag blir best mulig. I tillegg skal konsekvensutredningen oppfylle KU-forskriften sine krav.

Forskrift om konsekvensutredninger sier at «*for regionale planer kan konsekvensutredningen begrenses til å redegjøre for virkningene planen kan få på et overordnet nivå*» (§ 18).

Konsekvensutredningen skal ikke omfatte detaljerte vurderinger av kostnader og beskrivelse av nytte i vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet. Konkret vurdering av konsekvenser for miljø og samfunn ved de foreslåtte tiltakene vil komme i forbindelse med sektormyndighetenes påfølgende gjennomføring av det enkelte tiltak.

Konsekvensutredningens innhold og omfang vil bli tilpasset nivået som er påkrevd for en overordnet plan, (KU forskriften §17) og skal være relevant for de beslutninger som skal bli tatt. Det ble utarbeidet et [veiledningsnotat om KU av vannforvaltningsplanene](#) i 2019. Det blir vurdert om det er behov og kapasitet til å videreutvikle denne veiledningen, basert på erfaringene fra forrige planrunde, innen sommeren 2025.

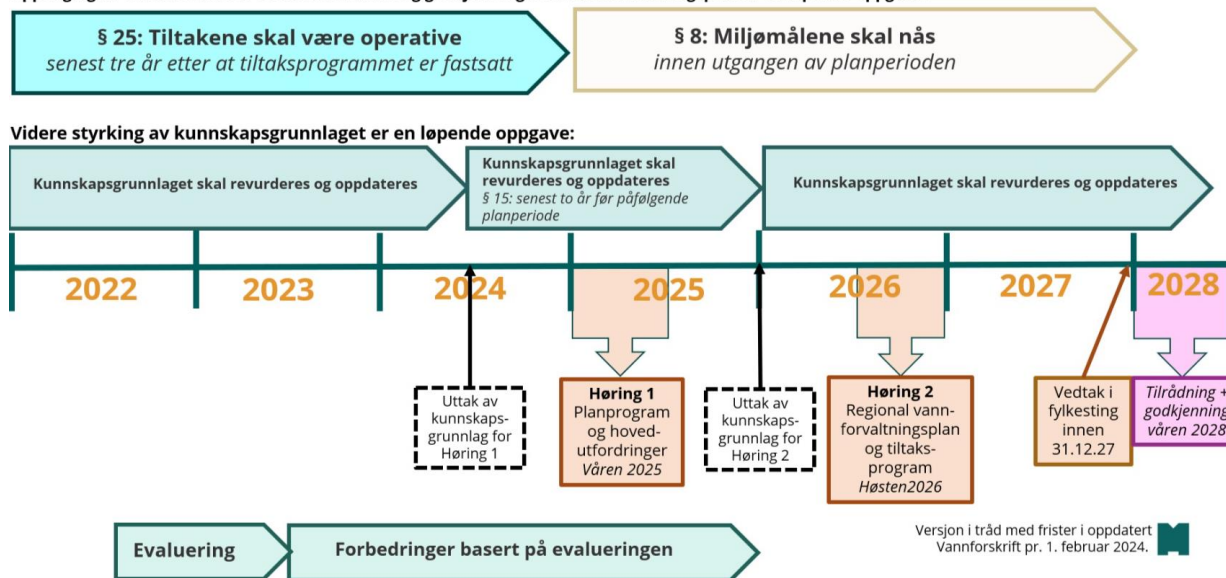
Den endelige konsekvensutredningen vil inngå i planbeskrivelsen i selve vannforvaltningsplanen når den går på høring andre halvår 2026.

9. Planprosess - fremdrift og medvirkning

8.1. Fremdrift og organisering av arbeidet

Utarbeidelse av ny Regional plan for vannforvaltning med tiltaksprogram er et omfattende arbeid med flere faser. Det er utarbeidet en nasjonal rammeplan som fastsetter fristene for arbeidet. Se Figur 5.

Oppfølging av tiltakene som er foreslått i vedtatt og godkjent regional vannforvaltningsplan er en løpende oppgave:

Figur 5. Rammeplan for vannforvaltningsarbeidet 2022-2027 (versjon 6.februar 2024). Illustrasjonen viser hovedfasene og fristene i planarbeidet. Kilde: Miljødirektoratet.

8.1.1. Utarbeiding og høring av planprogram - ber om innspill

Planprogrammet legger premissene for arbeidet med ny regional plan for vannforvaltning med tiltaksprogram. Forslag til planprogram blir lagt ut til offentlig ettersyn, og alle kan komme med innspill både når det gjelder hovedutfordringer, prosess og medvirkningsopplegg. Innspillene blir vurdert og eventuelle endringer blir innarbeidet i planprogrammet før det blir vedtatt av berørte fylkeskommuner.

8.1.2. Utarbeiding og høring av forslag til ny regional vannforvaltningsplan med tiltaksprogram

Utredninger og vurderinger som skal ligge til grunn for den nye vannforvaltningsplanen med tiltaksprogram, skal bli gjennomført i tråd med planprogrammet. Dette i tillegg til det løpende arbeidet med kunnskapsgrunnlaget om tilstand, påvirkninger og tiltak.

Sektormyndigheter lokalt, regionalt og nasjonalt har ansvar for å delta i planprosessen ved å:

- gjøre data og kunnskap om påvirkninger i egen sektor tilgjengelig i tide, slik at kunnskapsgrunnlaget for oppdaterte planer blir så godt som mulig når disse skal på høring annet halvår 2026.
- kvalitetssikre beskrivelse og bruk av egne tiltak og virkemidler.
- beskrive hvor langt de har kommet i tiltaksgjennomføringen, om tiltakene er tilstrekkelige for å nå miljømålene, eller om det må bli gjennomført andre eller mer omfattende tiltak.

-
- delta i arbeidet som blir utført av vannregionutvalget og lokale vannområdeutvalg når relevante tema innen deres ansvarsområde blir berørt, og sikre at de ulike sektorer sine påvirkninger og tiltak blir sett i sammenheng.

Aktuelle myndigheter, interesseorganisasjoner og næringsliv vil bli involvert etter behov. Etter medvirkningsprosessen vil vannregionmyndigheten utarbeide forslag til ny vannforvaltningsplan. Det er et mål at hele vannregionutvalget skal kunne stille seg bak beskrivelsen av miljøtilstand, risiko, påvirkninger, miljømål og tiltak som vil inngå i den regionale forvaltningsplanen og i tiltaksprogrammet. Forslaget blir så lagt ut til offentlig ettersyn og sendt på høring for å få tilbakemeldinger og innspill som kan gjøre forslaget bedre.

8.1.3. Politisk vedtak i fylkestinget og nasjonal godkjenning

De regionale vannforvaltningsplanene med tilhørende tiltaksprogram skal bli vedtatt i Rogaland, Agder, Vestland og Telemark fylkesting. Vedtatt oppdatert vannforvaltningsplan skal bli sendt til Miljødirektoratet, som i samråd med direktoratsgruppen skal sikre at nasjonale føringer og krav i vannforskriften er fulgt opp. Miljødirektoratet sender så direktoratene si tilråding til departementsgodkjenning (vannforskriften § 29). Ved godkjenning kan departementene fastsette nødvendige endringer i planen ut fra hensynet til rikspolitiske interesser.

Her kan du lese mer om presisering fra Klima- og miljødepartementet om [sammenhengen mellom pbl og vannforskriften](#).

8.2. Plan for medvirkning

Det er et mål at alle som har en interesse for vann og vannforvaltning skal ha mulighet til å medvirke og gi innspill. En god forvaltningsplan og et godt tiltaksprogram er avhengig av at et bredt spekter av interesser og brukere av vann deltar i prosessen fram mot godkjenning av forvaltningsplanen.

I tillegg til ordinær høring etter plan- og bygningsloven, forutsetter vannforskriften at det er etablert samordningsarenaer som gir mulighet for medvirkning. Disse arenaene skal være etablert både lokalt i vannområdene, regionalt gjennom vannregionutvalg med tilhørende referansegruppe, og sentralt gjennom direktoratsgruppen med tilhørende nasjonal referansegruppe.

8.2.1. Medvirkning fra berørte interesser og allmenheten

Medvirkning foregår på ulike arenaer på lokalt og regionalt nivå. I Rogaland vannregion har vi etablert faste møteplasser mellom forvaltningen, sektormyndigheter, interesseorganisasjoner og bransjer. Se Tabell 2 for oversikt over planlagt møteaktivitet i rulleringsperioden.

Tabell 2 Planlagt møte og medvirkningsaktivitet for oppdatering av vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram.

Aktivitet	Tidsperiode	Medvirkning
Høring (1) av: - Planprogram - Hovedutfordringer	1. jan. 2025 – 30. juni 2025	- Høringsmøter i hvert av de fire vannområdene og høringsmøte på regionalt nivå (inkl. referansegruppen) – februar/mars 2025
Høring 1 blir oppsummert og planprogram + hovedutfordringer blir ferdigstilt	1. juli 2025 – 31. des. 2025.	- Etter behov møter i vannområdene, vannregionutvalget, referansegruppen og bilateralt
Utarbeide forslag til høringsdokumenter for oppdatert vannforvaltningsplan med KU og oppdatert tiltaksprogram	Høst 2025 – 1. juli 2026	- Innhente innspill fra sektormyndigheter - Møter i vannområdene - Møter i vannregionutvalget og bilateralt - Møter i arbeidsutvalget - Vurdere sammen med vannregionutvalget behov for møte i regional referansegruppe eller evt. temamøter
Høring (2) av: - Forslag til oppdatert vannforvaltningsplan med KU - Forslag til oppdatert tiltaksprogram	1. juli 2026 – 31. des. 2026	- Høringsmøter i hvert av de fire vannområdene og høringsmøte på regionalt nivå (inkl. referansegruppe) - august/september 2026
Høring 2 blir oppsummert og endringer blir foreslått/foretatt.	1. jan. 2027 – 31. des. 2027	- Etter behov møter i vannområdene, vannregionutvalget og arbeidsutvalget, referansegruppen og bilateralt - Møte i relevante fylkesutvalg og fylkesting
Vedtatt i fylkesting		
Vedtatt forvaltningsplan og tiltaksprogram blir oversendt til Miljødirektoratet for nasjonal godkjenning	Våren 2028	- Miljødirektoratene i samråd med de andre direktoratene gir tilrådning til departementene - Departementene gir endelig godkjenning